

La GRISTAPO

written by Alfons Duran Pich | 23 de gener de 2019

Així la qualificàvem nosaltres quan la policia franquista (els grisos) ens perseguia, ens trinxava i ens confiscava llibres (després del registre corresponent) de les nostres petites biblioteques de llibres "prohibits", llibres que, per cert, trobàvem després a les "zones ocultes" d'algunes llibreries d'aparença *progre*, de les quals en vam conèixer més endavant els vincles directes amb els grisos i els seus comandaments. Tot era molt roí. Ens van robar part de l'adolescència i de la primera joventut. Ni oblidó ni perdono.

Mai no m'han agradat les armes. Des d'un punt de vista econòmic, són elements productius que generen tota mena de disfuncions. Destruïxen riquesa. Són antieconòmics. Des d'un punt de vista moral, són menyspreables. El que està passant al Iemen és un bon exemple del seu paper en el món.

Les armes, des de la porra més primitiva a l'avió de caça més sofisticat, formen part de l'aparell instrumental del "poder condigne" (segons les categories de John K. Galbraith), que és el poder més primitiu, el qual es basa en la força, sigui física o súper tecnològica.

Quan un estat utilitza aquest poder com a únic element de relació amb els ciutadans que no comparteixen el seu ideari, és un estat fracassat, un estat propi de l'absolutisme caduc anterior a les revolucions burgeses de finals del segle XVIII. El pensament il·lustrat, que en darrer terme no va fer més que legitimar el nou ordre liberal-conservador, va introduir el "poder compensatori", que implicava una certa negociació des de dalt, i en paral·lel va construir el relat del "poder condicionat", el més sibil·lí de tots, l'objectiu era formar un quadre de creences i valors que a través de l'educació, la persuasió i la manipulació generessin l'antuència d'uns súbdits transvestits en ciutadans.

L'Estat espanyol, com a fidel representant de l'*Ancien Régime* fa el que s'espera d'ell: aplica rigorosament el poder condigne, que en aquest cas està representat per les forces de seguretat, inclòs qualsevol col·lectiu oficial que disposi d'equip intimidatori. I si es té, s'usa. Que els nous tenors del nacionalisme espanyol (senyors Casado i Rivera), els barítons del PSOE o l'ampli espectre coral dels mitjans de comunicació addictes al règim (gairebé tots) reclamin mà dura amb insistència, no ha d'estranyar-nos. Que amenacin de dirigir i controlar l'organització dels Mossos d'Esquadra resulta molt plausible. Com més gran sigui l'arsenal a la seva disposició, més capacitat tindran per atemorir el personal.

Cal ser conscients que Catalunya és un país ocupat des de fa més de tres-cents anys i que el que està passant ara forma part del que és normal. La diferència respecte a altres èpoques és que ara hi ha dos milions llargs de ciutadans catalans que són conscients d'aquesta ocupació. I això sí que és nou i no hi ha poder condigne que ho pugui esborrar.

Caldria molta intel·ligència per sortir d'aquest embolic i hi ha pocs indicis que la tinguin. En els meus anys a Deusto corrien dos exemples d'oxímoron, concepte que descriu una contradicció en termes. El primer era "el pensament navarrès" (que a més de ser un diari neocarlista de l'època, era una facècia des del basquisme). El segon, més directe i contundent, era "la intel·ligència militar", oxímoron que no requereix moltes explicacions.

I és que la "gristapo", per molt que li canviïn l'uniforme, sempre serà la mateixa.